

BIBLIOGRAFIA

El mil·lenari de Sant Iscle i Santa Victòria de les Feixes, vol. I. Història i Medi Natural. Ajuntament de Cerdanyola del Vallès. 1996. 149 pàgs. amb il·lustracions.

La tasca de recerca, estudi i restauració d'aquesta església parroquial amb motiu del mil·lenari de la seva primera referència documental mereix la felicitació de tots els estudiosos de la Catalunya a l'època romànica. El llibre té dues parts: la història que comprèn la major part de la publicació (pàgs. 27 a 111) és una excel·lent síntesi de la contrada i l'església des d'època pre-romana fins als nostres dies. El capítol titulat: Sant Iscle de les Feixes: història d'una parròquia de muntanya (segles X-XIX), redactat per Miquel Sánchez González, resum d'un treball inèdit de l'autor, és una excel·lent monografia d'aquesta església relacionada, segurament, en els seus orígens amb la propera vil·la romana existent Can Canaletes. El Collserola és una contrada quasi ignorada per la recerca històrica per la seva situació a cavall del Barcelonès i del Vallès.

Hi ha una realitat que moltes vegades oblidem: la continuïtat dels espais de poblament i que no hi ha un tall entre els segles V i X. Que els conceptes de despoblament i poblament són institucionals i polítics i que a partir dels segles IX i X hi ha una nova organització del territori; planificació i parcel·lació del territori de la Catalunya Vella que ha perdurat quasi fins a l'actualitat, i un bon exemple d'aquest fet és palesa a l'església de Sant Iscle i Santa Victòria. Esperem el volum dedicat a l'estudi de l'arquitectura de l'església i la seva restauració per tenir una visió completa d'aquesta parròquia que aconsegueix tots els requisits propis de la vida d'una comunitat parroquial catalana des del segle IX al segle XX.

La nostra felicitació a l'Ajuntament de Cerdanyola, que ha fet possible la tasca de coordinació de la restauració i estudi d'aquesta església parroquial del Collserola. L'agraïment científic a la tasca feta per CRAC (Col·lectiu de Recerques Arqueològiques de Cerdanyola), que ha fet possible, amb motiu del mil·lenari, portar a terme una tasca d'estudi tan exemplar.

Joan-F. Cabestany i Fort

* * *

Aloguín i Pallach, Ramon: Guia de fortificacions de Tarragona. Col·legi d'Arquitectes de Catalunya. Demarcació de Tarragona. Tarragona, 1998. 135 pàgs. amb il·lustracions.

El mot "castell" s'aplica, moltes vegades, de manera errònia a edificis mancats d'una funció militar. Se'ns fa difícil valorar la realitat històrica de moltes construccions. No oblidem que fins a dates properes, fa un segle, qualsevol nucli de població —mas o llogarret— li calia defensar-se dels homes —guerrers o bandolers— que no respectaven la pau i dels animals depredadors que eren un perill per a l'home i per als animals domèstics. Moltes fortificacions o simples construccions han rebut el nom de "castell", segons terminologia popular, sense tenir una funció militar en època medieval o moderna, essent simples tancats.

La vigent llei 9/1993 del Patrimoni Cultural Català ha obligat a fer un inventari d'aquelles construccions que han de quedar protegides per aquesta disposició. Ramon Aloguín ha intentat fer aquest inventari patrimonial d'aquelles comarques —Alt i Baix Camp, Baix Penedès, Conca de Barberà, Priorat, Ribera d'Ebre, Tarragonès— que comprenen l'àmbit jurídic dels Serveis Territorials del Departament de Cultura a Tarragona. Durant dos anys, l'autor ha aplegat una àmplia informació referent a 276 construccions que ha considerat que podien tenir el qualificatiu de fortificacions, en un sentit ampli del mot, on s'inclouen, també, els "castells". Aquest inventari

inclou un total de 276 construccions, de les quals 176, que representen un 63,7 per cent del total, són d'origen medieval. Fet que evidencia la riquesa d'aquest patrimoni arquitectònic i arqueològic que hem de datar entre els segles V a XV.

La tasca de Ramon Aloguín és molt valuosa: l'esforç que representa assolir una tan àmplia informació és suficient per convertir aquesta Guia en una important "eina de treball", punt de partida per a futures recerques i estudis. El medievalista ha d'agrair i felicitar-se de tenir aquesta informació aportada per l'autor. Potser trobem a manca un tercer índex, a més del dels municipis i les èpoques, un de tipologies arquitectòniques i monumentals d'aquestes construccions, que ens hauria permès conèixer la seva valoració i utilització del "castell" al llarg dels segles.

Joan-F. Cabestany i Fort

INFORMACIÓ

Els dies 2, 3 i 4 d'octubre es porta terme, organitzat pel Centre d'Estudis Comarcals del Ripollès i convocat per la Unió de Centres d'Estudis Transpirinencs, el *Col.loqui d'Estudis Transpirinencs*, que se celebrarà a Núria, Ripoll i Sant Joan de les Abadesses. Per a més informació adreceu-vos a la Secretaria del Col.loqui, Sra. Carme Puertas. Consell Comarcal del Ripollès. Carrer Progrés, 22, 17500 Ripoll. Tel. 972 703 211, Fax 972 702 654, en horari de dilluns a divendres, de 9 a 14 i de 16 a 18 hores.

* * *

Organitzat per l'Associació d'Estudis Científics i Culturals i el Museu de l'Estampació, de Premià de Mar, i amb la col.laboració de la Societat Catalana d'Arqueologia i l'Ajuntament de Premià de Mar, es portaran a terme els propers 3, 10, 17, 18 i 24 d'octubre, les *Terceres Jornades de Patrimoni Cultural i Societat*, que tractarà el tema "Què en fem del Patrimoni Cultural?". Per a més informació adreceu-vos al telèfon 93 751 66 83.

* * *

Els propers 11 a 13 de novembre de 1998 tindrà lloc, organitzat pel Centre Associat de Girona de la Universidad Nacional de Educación a Distancia i la Universitat de Girona, la celebració del *II Congrés Internacional d'Història dels Pirineus*. El Congrés estarà dividit en diferents àmbits (Antropologia, Prehistòria, Protohistòria-Història antiga, Història medieval, Història moderna i Història contemporània, en els quals es podran presentar les diferents comunicacions. La conferència inaugural anirà a càrrec de José Enrique Ruiz Doménech, que parlarà sobre "Pirineos, política y cultura en la Edad Media" i en l'àmbit d'Història medieval es produiran les següents ponències: "L'histoire médiévale des Pyrénées occidentales françaises: bilan historiographique", "La historiografía medieval de los Pirineos de Navarra y Aragón", "L'histoire médiévale des Pyrénées orientales françaises: bilan historiographique" i "La historiografía medieval dels Pirineus catalans". Per a més informació adreceu-vos als telèfons: 972 41 85 41 i 972 41 85 00.

* * *